

Dana DOLEŽELOVÁ, *Daniel Adam z Veleslavína a jeho Politia Historica*, České Budějovice 2010, (bakalářská práce Ústavu archivnictví a pomocných věd historických Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích), 81 s. včetně příloh.

Posudek oponenta bakalářské práce

Přední český humanistický vzdělanec a knihtiskař M. Daniel Adam z Veleslavína patří mezi nejvýznamnější osobnosti naší kulturní i literární historie. Je záslužnou snahou edičně zpřístupnit i ty části jeho díla, které se do současnosti ve své tištěné podobě dochovaly pouze v nemnoha těžko dostupných exemplářích. O zpřístupnění formou edice se pokusila v případě předmluvy a jedné části jeho překladového sborníku „*Politia Historica. O vrchnostech a správcih světských knihy pater, ...*“ ve své bakalářské práci Dana Doleželová. Práce sestává z úvodní studie, jejíž přílohu tvoří editovaný text s doprovodným aparátem.

Úvodní studii autorka rozdělila na čtyři části. První část studie tvoří úvod, v němž stručně charakterizuje svůj ediční záměr. Především vysvětluje, že v edici bude zpracovávat pouze část uvedeného tištěného sborníku, a sice jednu z Veleslavínových předmluv, určenou pro přední zástupce městského stavu, a překlad Plútarchova spisu „*Praecepta gerendae rei publicae*“, který pocházel od jednoho z Veleslavínových spolupracovníků Jana Kocína z Kocínětu.

Druhou část studie tvoří kapitola věnovaná Veleslavínově osobnosti a jeho dílu. Je spíše kompilativního charakteru. Veleslavín z ní vychází jako úspěšný univerzitní učitel, který posléze přesešel na dráhu tiskaře, a tak se stal dědicem Melantrichovského odkazu, dále jako organizátor a duše mnoha projektů, méně pak jako samostatně činný a původní literát. Kapitola je členěna do dvou podkapitol; první z nich se soustřeďuje na Veleslavínův život, druhá na jeho vydavatelskou činnost. Jím vydané tisky jsou rozděleny do několika věcných skupin podle svého obsahu (historie, politika, slovníky, učebnice, etika a teologie, astrologie a astronomie, lékařství).

Třetí částí práce je kapitola věnovaná rozboru Veleslavínova překladového sborníku „*Politia Historica*“, vlastně českého překladu knihy německého právníka Georga Lauterbecka známé pod názvem „*Regentenbuch*“. Překlad tohoto díla Veleslavín doplnil za pomoci dalších svých spolupracovníků, zejména Jana Kocína z Kocínětu, o další vložky, z nichž většinu opět tvořily překlady. Autorka charakterizuje sborník jako celek, načež se zaměřuje na rozbor Kocínova překladu Plútarchova spisu „*Praecepta gerendae rei publicae*“, který posléze edičně zpřístupňuje.

Čtvrtou částí úvodní studie je stručný závěr, v němž autorka charakterizuje svou práci i sborník, o němž pojednávala, jako celek.

Dále je v práci obsažen seznam použitých pramenů a literatury. Poté přichází na řadu příloha, čili vlastní edice. Předchází jí podrobně zpracovaná ediční poznámka, kterou bohužel poněkud hyzdí velmi značný počet překlepů.

Vlastní text edice Veleslavínovy předmluvy a Kocínova překladu Plútarchova spisu (s. 31-74) je zpracován pečlivě a drží se přesně edičních pravidel transkripce vytčených editorkou v ediční poznámce. Není opatřen textovými ani kontextovými poznámkami. Druhý typ poznámek poněkud nahrazují „Vysvětlivky“ (s. 75-76), „Rejstřík osob“ (s. 76-79) a „Rejstřík míst“ (s. 79), kde autorka soustředila v abecedním pořádku nejen výrazy vyžadující věcné vysvětlení, ale také osobní jména především antických autorů, hrdinů či historických osobností, stejně jako v textech se vyskytující místní názvy.

Bakalářská práce Dany Doleželové představuje zdařilý pokus o zpřístupnění nesnadno zpracovatelného humanistického textu Veleslavínovy předmluvy a Kocínova překladu. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm **v ý b o r n ě**.

Pelhřimov, 20. srpna 2010

Mgr. Lenka Martínková, Ph. D.

martinkova